

(KF), Gitte Seeberg (KF), Svend Aage Fauerholdt (DF), Aase D. Madsen (DF) og Thorkild B. Fransgaard (FRI) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af en bæredygtighedsvurdering i lovforslag.
(Beslutningsforslag nr. B 84).

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af pesticidafgiften.
(Beslutningsforslag nr. B 87).

Forslag til folketingsbeslutning om overflytning af bekæmpelsesmiddelstatistik til Danmarks Statistik.
(Beslutningsforslag nr. B 88).

Forslag til folketingsbeslutning om regelforenklings på miljø- og naturområdet.
(Beslutningsforslag nr. B 89).

Forslag til folketingsbeslutning om ret til at opføre eller indrette en yderligere bolig på en landbrugsejendom, når det sker som led i et generationsskifte eller til brug for en medhjælper.
(Beslutningsforslag nr. B 90).

Forslag til folketingsbeslutning om udnyttelse af overflødiggjorte landbrugsbygninger.
(Beslutningsforslag nr. B 91).

Forslag til folketingsbeslutning om bedre muligheder for at foretage tilbygninger og større ombygninger til eksisterende virksomheder i det åbne land.
(Beslutningsforslag nr. B 92).

Forslag til folketingsbeslutning om kommunerne som planmyndighed inden for byzonen.
(Beslutningsforslag nr. B 93).

Forslag til folketingsbeslutning om regelforenklings gennem overførelse af landzonekompetencen til kommunerne.
(Beslutningsforslag nr. B 94).

Medlemmer af Folketinget Rikke Hvilshøj (V), Gyda Kongsted (V), Karsten Nonbo (V), John Vinther (KF), Pernille Sams (KF), Annie Lunde Hansen (CD) og Flemming Kofod-Svendsen (KRF) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om mere lempelige regler for opførelse af privat udlejningsbyggeri.
(Beslutningsforslag nr. B 95).

Medlemmer af Folketinget Rikke Hvilshøj (V), Gyda Kongsted (V), Karsten Nonbo (V), John Vinther (KF), Pernille Sams (KF) og Annie Lunde Hansen (CD) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om lettere adgang til at købe andelsboliger for personer over 60 år.
(Beslutningsforslag nr. B 96).

Medlemmer af Folketinget Villy Søvndal (SF) og Jes Lunde (SF) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til udenrigsministeren:

»Hvad kan ministeren oplyse om FN's økonomiske sanktioner mod Irak og konsekvenserne for den irakiske befolkning, og hvilke initiativer agter regeringen at tage i forhold til en ophævelse af sanktionerne og for at sikre efterfølgende beskyttelse af befolkningen i Irakisk Kurdistan?«
(Forespørgsel nr. F 29).

Medlemmer af Folketinget Tove Videbæk (KRF), Ester Larsen (V), Henriette Kjær (KF), Birthe Skaarup (DF) og Yvonne Herløv Andersen (CD) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til sundhedsministeren:

»Hvad kan regeringen oplyse om indsatsen for at forbedre forholdene for døende, herunder at sikre etablering af et tilstrækkeligt antal hospicepladser, hospiceteams og palliative enheder?«
(Forespørgsel nr. F 30).

Den første sag på dagsordenen var:

1) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse.

Formanden:

Fra Udvalget til Valgs Prøvelse har jeg modtaget indstilling om, at 2. stedfortræder for Socialdemokratiet i Vestsjællands Amtskreds, forbundsformand Svend Erik Larsen, godkendes som ordinært medlem af Folketinget fra og med den

16. januar 2001, i stedet for Hans Hækkerup, da 1. stedfortræder, kulturchef Jytte Hilden, ikke ønsker at indtræde som ordinært medlem.

Indstillingen sættes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Udvalgets ovennævnte indstilling vedtoges enstemmigt med 99 stemmer.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Spørgsmål til ministrene.

Spørgetimen

Formanden:

Til at besvare spørgsmål i spørgetimen har statsministeren i dag udpeget justitsministeren.

Indtil nu er der til justitsministeren anmeldt følgende hovedspørgere, som vil få ordet i denne rækkefølge:

1. Birthe Rønn Hornbech
2. Helge Adam Møller
3. Tom Behnke
4. Peter Skaarup

Ønsker flere at tilmelde sig? (Ophold). Det er ikke tilfældet.

Spm. nr. US 26

Birthe Rønn Hornbech (V):

I en af tv-udsendelserne i går, nemlig TV-Avisen kl. 18.30, kom justitsministeren med nogle højt opsigtsvækkende betragtninger.

I forbindelse med et spørgsmål om, hvorvidt vi skulle have højere straffe for voldtægtsforbrydelser, svarede justitsministeren, at der kun er ét sted at sende regningen hen, og hvis det bare er sådan, at vi generelt hæver straffene for alle kriminalitetstyper, ja, så er det jo skatteborgerne, der skal betale, og man kunne forstå, at det mente justitsministeren ikke ville være udtryk for en ansvarlig politik fra regeringen.

Nu ved vi jo, at regeringen tidligere har sørget for, at bilejere skal betale meget større bøder, og jeg vil derfor gerne spørge justitsministeren: Kan vi ikke sige, at nu har regeringen klart meldt ud, at regeringens kriminalpolitik er som følger: Bilejerne skal sørge for indtægter i kassen gennem bøder, og for at opnå besparelser på budgettet lukker vi de værste forbrydere ud?

Jeg vil godt have lov at spørge, hvordan det hænger sammen med statsministerens udmeldinger om, at mennesker kommer før penge. Her er det jo pengene, der kommer før voldtægtssofrene. Det er da helt uanstændigt.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Ja, det vil jeg erklære mig fuldstændig enig i, hvis det var sådan, at det, fru Birthe Rønn Hornbech sagde, var en sandfærdig gengivelse af det, jeg sagde i Danmarks Radios tv-udsendelse i aftes kl. 18.30.

Det, jeg redegjorde for, var den grundige redegørelse, der er kommet fra Rigsadvokaten, som jeg bestilte i sommer efter en offentlig debat om strafniveauet for voldtægtssager.

Det er klart, at det er en ualmindelig modbydelig kriminalitet at begå den fornedrende handling mod et andet menneske at begå voldtægt, og derfor skal strafniveauet også afspejle den ualmindelig ubehagelige handling, den kriminalitet, der her er begået.

Det har været regeringens opfattelse. Regeringen har ikke støttet en generel nedsættelse af strafniveauet for voldtægt. Det, som Rigsadvokatens redegørelse siger, er, at det heller ikke har været tilfældet siden midten af 1980'erne; der er ikke sket et generelt fald i strafniveauet.

Det, jeg så sagde dertil i aftes i tv, var: Men selv om der ikke er sket et fald i strafniveauet generelt for voldtægt, er der nogle voldtægtssager, hvor strafniveauet ligger – også efter min opfattelse – for lavt. Det er i overfaldsvoldtægter, forsøg på overfaldsvoldtægt, og det er dér, hvor voldtægten er begået af flere i forening, det, der også har fået titlen »massevoldtægter«. Her har jeg aftalt med Rigsadvokaten, at man skal indkalde samtlige voldtægtssager til Rigsadvokaten, så Rigsadvokaten kan vurdere niveauet for straf i byretterne og vurdere grundlaget for, at anklagemyndigheden skal rejse ankesag med påstand om højere frihedsstraf.

Det er regeringens opfattelse. Regeringens kriminalpolitik er, at der skal være konsekvens, der skal være hurtighed, og straffen skal afspejle den grovhed, der ligger i den kriminalitet, der er

begået. Det er regeringens retspolitik, det er regeringens kriminalpolitik. Jeg forventer heller ikke, at fru Birthe Rønn Hornbech vil referere det i fremtiden, men det er nu én gang regeringens politik.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Justitsministeren behøver ikke stå her og læse op af rapporten fra Rigsadvokaten, den kan vi selv læse. Jeg fik overhovedet ikke svar på det, jeg spurgte om.

Jeg har en båndudskrift fra TV-Avisen kl. 18.30 i går, hvor justitsministeren på en forespørgsel om, hvorvidt vi skal have højere straffe for voldtægt, siger, at der kun er ét sted at sende regningen hen, og hvis det er sådan, at vi bare generelt hæver straffene for alle kriminalitetstyper, er det altså – og nu laver jeg det mere sprogligt korrekt – skatteyderne, det går ud over. Og senere i indslaget siger justitsministeren, at der er en økonomi, der skal hænge sammen.

Det kan jo kun betyde, at det er det økonomiske hensyn, der skal spille ind på kriminaliteten. Hvorfor kommer ministeren ellers overhovedet med betragtninger om, at det er skatteyderne, der skal betale? Jeg er sikker på, at skatteyderne godt vil betale for, at voldtægtsforbryderne bliver spærret inde.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Det, jeg sagde i aftes efter en gennemgang af Rigsadvokatens redegørelse og den reaktion, som regeringen har på Rigsadvokatens redegørelse, og den aftale, jeg har indgået med Rigsadvokaten, var på et spørgsmål fra Ole Thisted fra Danmarks Radio om, hvad ministeren siger til en generel øgning af strafniveauet: Det er ikke regeringens opfattelse.

Det kan godt ske, at oppositionen, højrefløjen, har det standpunkt, at man bare generelt skal hæve straffene. Jeg kunne høre på Venstres formand på Venstres landsmøde, at man krævede hårdere straffe generelt. Men det er ikke regeringens opfattelse, og hvis man gik ud og gjorde det, mener vi ikke i regeringen, at det har den kriminalpolitiske virkning, at det virker forebyggende i forhold til retsfølelsen i befolkningen, ej heller i forhold til at kunne have den kriminalpræventive virkning, hvis man bare gør det generelt.

Og så er der bund og grund jo også det, når man som jeg som justitsminister også må forholde sig til virkelighedens verden, at så er der altså også økonomi i det her, og så er der kun ét

sted at sende regningen hen, hvis man blot går ud og siger, at alle straffe for alle typer af lovovertrædelser blot skal føre til højere frihedsstraf.

Det tror jeg at folk, der beskæftiger sig med finanspolitik, også i Venstre, kan give mig ret i. Fru Birthe Rønn Hornbech ved bedre end nogen, at da vi skulle have et kriminalforsorgsforlig på plads, måtte jeg jo slås for ganske betydelige ekstra ressourcer til Kriminalforsorgen i Danmark.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Det er da altid noget, at justitsministeren nu erkender, at han tog økonomien med. Jeg tror, at borgerne gerne vil betale for, at voldtægtsforbrydere spærres inde. Men det kunne jo også være, at det havde en præventiv effekt. Det var jo også en mulighed.

Men jeg forstår altså, at justitsministeren ikke ønsker at sætte strafferammerne for voldtægt op. Det gør vi i Venstre, og det har ikke noget med Rigsadvokatens rapport at gøre, for den siger det, som de, der følger med i retspraksis, godt ved i forvejen.

Jeg vil godt høre, om justitsministeren er enig med Venstre i, at kvindens frihed vægtes højere i dag, og at den bør beskyttes mere, end den bliver i dag, og om ministeren er enig i, at massevoldtægt på alle måder er udtryk for disse unge mænds usympatiske og lede magtudøvelse over for kvindetekønnen. Kan justitsministeren være enig i det? Og hvis han er enig i det, hvorfor vil han så ikke sætte strafferammerne op?

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg deler den opfattelse med fru Birthe Rønn Hornbech. Jeg tror ikke, at der er ét eneste medlem af dette Ting, der ikke er enig i, at en voldtægt, uanset om den er begået af én person eller den er begået af flere i forening – altså det, som i pressen går under begrebet massevoldtægt – er den mest modbydelige form for kriminalitet og krænkelse af et andet individ. Og derfor er det også både regeringens og min opfattelse, at grovheden af den kriminalitet skal afspejles i straffens udmåling. Det er, som jeg sagde det indledningsvis, klart regeringens standpunkt.

Så spurgte fru Birthe Rønn Hornbech: Hvorfor så ikke hæve strafferammerne generelt i voldtægtssager, altså i § 116 i straffeloven? Jeg kan sige, at strafferammen i dag i § 116, altså for voldtægt, er 6 års fængsel, i grove voldtægtssager op til 10 års fængsel. Det er strafferammerne.

Det er her, jeg beder anklagemyndigheden om at sikre, at man også ved domstolene udnytter de strafferammer, der er i straffeloven, som er vedtaget af Folketinget.

Jeg er også påvirket af det, når jeg ikke bare som politiker, men i høj grad også som menneske ser konkrete sager, selv om det ikke er fuldbyrdet voldtægt, som så ender langt under det, der er normalniveauet. Det er også derfor, jeg har aftalt med Rigsadvokaten, at de sager skal ind til Rigsadvokaten, sådan at man kan nedlægge påstand i anken om forøgelse af strafniveauet.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg skal ikke belære justitsministeren, men det er straffelovens § 216. Der blev sagt 116 et par gange.

Justitsministeren har tidligere oplyst, at den korrekte måde at få strafniveauet op på er at hæve strafferammerne, så det forstår jeg ikke at justitsministeren ikke vil. Men jeg kan så oplyse, at Venstre om et par dage fremsætter et forslag. Så kan vi få det til afstemning her i Folketingssalen, og så kan vi jo høre, hvad det egentlig er, regeringen vil gøre for at beskytte den kvindelige kønsfrihed højere.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Ej heller jeg skal belære fru Birthe Rønn Hornbech om paragrafferne i straffeloven. Jeg vil bare henholde mig til, at voldtægtsparagraffen er § 116, og den er delt op i to stykker, og i det første stykke i § 116 er strafferammen 6 års fængsel, og i stk. 2 er den 10 års fængsel. Men det skal vi selvfølgelig ikke holde forelæsning om. Det er jo blot et oplag i straffeloven.

Jeg kan gentage det, jeg har sagt: Det er regeringens målsætning gennem den aftale, vi har lavet med rigsadvokat Henning Fode, at voldtægtssager, der er afgjort i byretten, skal bringes ind, sådan at Rigsadvokaten kan vurdere, om straffen nu er høj nok. Og jeg deler den opfattelse, at der er eksempler på voldtægtssager, også selv om der ikke er sket et fald i strafniveauet, hvor anken skal sikre, at strafniveauet kommer op.

Erling Christensen (S):

Jeg synes, det er interessant, at fru Birthe Rønn Hornbech begynder med at spørge, om ministeren skal betale for at få folk i fængsel, og senere i spørgsmålet siger, at borgerne gerne betaler for at få folk i fængsel, måske underforstået: gerne

betaler mere i skat. Det er da interessant, at det er et Venstremedlem, der udtaler dette.

Men jeg vil godt spørge justitsministeren: Hvad er belægningsprocenten i danske fængsler f.eks. sidste år? Hvis den nu er i nærheden af 100 pct., og man efter fru Birthe Rønn Hornbechs forslag skal have flere mennesker sat i fængsel, hvordan løser man så det problem?

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg kan oplyse hr. Erling Christensen om, at belægningsprocenten – efter det forlig vi har med Venstre og en række andre partier om kriminalforsorgen – skal op på 92 samtlige 365 dage om året, når vi ikke har skudår, og det betyder jo, at vi i perioder har en belægningsprocent, der er langt over 100 i nogle af vore fængsler og arresthuse. Så det er en maksimal kapacitetsudnyttelse, vi er oppe på. Det fjerner selvfølgelig ikke det, at de, der domfældes ved domstolene og frihedsberøves, skal i fængsel. Derfor skal det ikke være et kapacitetsspørgsmål. Jeg er også glad for, at det i det forlig, vi har lavet om kriminalforsorgen, har været muligt at udvide en lille del i forhold til kapaciteten.

Det må aldrig blive eller være – det er jeg til gengæld enig med fru Birthe Rønn Hornbech i – et økonomisk spørgsmål i forhold til kapaciteten. Det, jeg bare er nødt til at sige, er, at hvis man generelt går ud og hæver straffene, så er der altså også et økonomisk problem, som man er nødt til at drage ind i det og fortælle skatteyderne om. Det tror jeg heller ikke vi er uenige om.

Peter Skaarup (DF):

Jeg må sige, at også jeg ligesom mange medlemmer af Folketinget har fået henvendelser fra mennesker, der føler sig stødt over, at ministeren på den måde siger, at økonomien kommer foran det forhold, at vi skal straffe de mennesker, der begår noget kriminelt her i landet. Der synes jeg, at ministeren her i spørgetimen meget utvetydigt skulle sige: Jamen selvfølgelig skal de mennesker have en straf. Ministeren kan vel også godt bekræfte, at i den periode, voldtægtsforbrydere sidder i fængsel, kan de jo ikke begå ny voldtægt med efterfølgende omkostninger for den enkelte, men også for samfundet som helhed. Det kunne være med til at motivere borgere til ikke at begå kriminalitet, at de sidder bag fængslets tykke mure.

Der nævnes flere gange fra ministerens side det her med overfaldsvoldtægter, kontaktvold-

tægter, forskellige former for det. Jamen en voldtægt er vel en voldtægt, og voldtægt skal vel straffes hårdt, uanset om det er den ene eller den anden type, som ministeren lægger frem. Der vil jeg godt efterlyse, at regeringen i stedet for nu igen at bruge 1 år på at høre forskellige mennesker om, hvad de synes, handler og over for befolkningen og omverdenen og voldtægtsforbryderne siger, at vi ikke vil finde os i det her, og vi laver nogle skærpede strafferammer allerede nu, meget gerne med minimumsstraffe.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Nu har vi haft lejlighed til at slå det op, og det er altså § 216, så jeg kan sige til fru Birthe Rønn Hornbech, at ingen af os har slået op helt korrekt fra starten af debatten. Men det er § 216, stk. 1 og stk. 2, som er voldtægtsparagraffen.

Til hr. Peter Skaarup kan jeg sige: Vi har altså strafferammer i § 216 på 6 års og 10 års fængsel. Der er altså rigelig med plads i de strafferammer til, at vi kan få nogle hårdere straffe for voldtægtsforbrydelser.

Da vi havde en forespørgselsdebat, og da vi også havde en debat på baggrund af beslutningsforslaget fra Centrum-Demokraterne her i Folketinget for ganske nylig, tilkendegav alle partier, at det her ikke er et politisk-ideologisk slagsmål. Alle partier ser ens på, at voldtægt er en modbydelig forbrydelse, og den modbydelighed skal også afspejles i straffens længde. Så er det altså op til retsvæsenet, altså politi, anklagemyndighed og domstole at sikre det.

Derfor har jeg også aftalt det med Rigsadvokaten, som altså kommer og siger, at jeg ikke kan begrunde et initiativ på det her område på baggrund af praksis for udmåling af straf ved domstolene. Derfor må det her gå sin gang. Det må være retsvæsenet selv, der sikrer, at strafniveauet hæves der, hvor de er ude af trit også med den retsfølelse, jeg har, og som jeg er sikker på også befolkningen har.

Svend Aage Jensby (V):

Jeg skal ikke beskæftige mig med, hvilket nummer i straffeloven voldtægtsbestemmelsen har. Men jeg har følgende spørgsmål til justitsministeren: Er ministeren enig med mig i, at en måde, hvorpå man fra politisk hold kan tilkendegive over for domstolene, at man ønsker en skærpet kurs, det være sig for voldtægt, indbrud i private hjem eller de tusindvis af brugstyverier, er ved at ændre strafferammerne i opadgående retning?

Det er altså et ganske enkelt, koncist spørgsmål: Er ministeren enig med mig i, at hvis der fra politisk hold ønskes en skærpelse, så er en ændring af strafferammerne en måde at gøre det på?

Justitsministeren (Frank Jensen):

Det kan jeg bekræfte. Der kan være andre juridisk-tekniske metoder, hvorpå Folketinget kan få strafniveauet op på et område, hvor der har udviklet sig en praksis ved domstolene. En af metoderne er den, som hr. Jensby nævner, nemlig at hæve strafferammerne. Der har også været anvendt andre metoder under skiftende regeringer. Det skal jeg ikke trætte Folketinget med, men jeg kan bekræfte over for hr. Jensby, at en af metoderne er at hæve strafferammerne.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 27

Helge Adam Møller (KF):

Ligesom flere andre folketingsmedlemmer satte jeg mig til rette i går i stolen og skulle kigge på TV-Avisen kl. 18.30, og da kom det indslag, fru Birthe Rønn Hornbech allerede har omtalt. Der var tre politikere, der medvirkede i indslaget: Der var Venstres formand, hr. Anders Fogh Rasmussen, der var justitsministeren, og der var mig selv.

Jeg indrømmer blankt, at jeg også hoppede en halv meter i stolen, da justitsministeren klart og tydeligt sluttede sit indlæg – ikke med betragtningerne om voldtægt, for da kendte jeg justitsministerens holdning, og jeg var ikke enig – med at sige, at det er klart, at der kun er ét sted at sende regningen hen, hvis vi bare hæver straffen for alle kriminalitetstyper, og det er til skatteyderne. Og derefter sagde han: Økonomien skal selvfølgelig hænge sammen.

Nu har ministeren haft chancen for at sige, at det var en fortalelse, men det vil sige, at ministeren altså mener og fastholder, at det er rimeligt at vægte økonomien også over hensynet til ofrene for kriminaliteten. Det var det, ministeren sagde. Fastholder ministeren det?

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg tror, hr. Helge Adam Møller erindrer indslaget lige så godt som jeg selv, og jeg har også haft lejlighed til at gense indslaget. Når man selv

medvirker, er det jo ikke alt, man husker fuldstændigt, ej heller hvad andre har sagt.

Jeg kan huske, også ved at have genset det, at hr. Helge Adam Møller ikke citerer en meget central sætning i afslutningen af interviewet med mig, nemlig: Økonomien kommer naturligvis ikke først.

Alt det andet, som hr. Helge Adam Møller har citeret, er ganske korrekt. Men det var en meget central sætning, for det gør den naturligvis ikke for regeringen og ikke for mig. Men når det kommer til spørgsmålet om det generelle – ikke i voldtægtssager – så ønsker borgerlige politikere, herunder Venstres formand, som man så det i indslaget, generelt hårdere straffe: Man var forarget og ville have hårdere straffe. Der er der, efter man har taget de principielle kriminalpolitiske hensyn, også en økonomisk regning.

Det er jeg da nødt til som justitsminister at sige. Jeg kan jo ikke drive et politi og et fængselsvæsen og have et ministeransvar over for det, hvis det er sådan, at man lovgiver om noget, der er frit svævende i luften, og der ikke er nogen økonomisk sammenhæng i tingene. Det er jo blot det, jeg sagde. Det kommer naturligvis ikke først. Der er nogle retspolitiske, kriminalpolitiske hensyn – herunder deler jeg med hr. Helge Adam Møller helt klart hensynet til retsfølelsen, ikke mindst i forhold til ofret og ofrets nærmeste.

Helge Adam Møller (KF):

Det er rigtigt, at ministeren også nævnte, at økonomien naturligvis ikke kommer først, men det betyder jo også noget, det er klart og tydeligt. Det, der var en debat om i fjernsynet i går, hvor ministeren udtalte sig, var, om straffen for visse typer af voldtægt, specielt når det var overfaldsvoldtægt, hvor kvinden aldrig har set gerningsmanden før, skulle hæves, og om straffen skulle hæves over for specielt unge og i gruppevoldtægter.

Når ministeren så selv hiver økonomien frem og tager det i tre sætninger og også siger: Men det er ikke den, der kommer først, men den skal med, så siger ministeren jo klart og tydeligt, at det altså har en afgørende indvirkning på ministerens og Socialdemokratiets retspolitik, hvor mange år eller måneder en voldtægtsmand skal have – altså om vi nu har råd til at have vedkommende siddende i et dansk fængsel.

Det er den indstilling, jeg nu har fået bekræftet ministeren har, men den er fuldstændig ufatteligt for mig. Hvis en gerningsmand begår en al-

vorlig forbrydelse, og samfundet synes, han skal have 2 år, 3 år eller 4 år, så kan det da ikke være økonomien, der spiller et hensyn. Men der siger ministeren altså: Jo, det spiller også en rolle. Det fastholder ministeren. Er det korrekt?

Justitsministeren (Frank Jensen):

Det ligger, som det gør. Det, der kommer først for regeringen, er de retspolitiske principper: konsekvens, hurtighed og en straf, der afspejler grovheden af den kriminalitet, der er begået.

Dernæst stiller man fra journalistens side spørgsmålet: Hvorfor imødekommer du ikke bare de borgerlige partier og måske også et folkeligt ønske om generelt at hæve straffene? Så er der også det svar, som ikke alene er et retspolitisk svar, nemlig at der også er økonomi i det her. Det bør hr. Helge Adam Møller kende bedre end så mange andre her i huset, al den stund hr. Helge Adam Møller har været med i forhandlingerne om økonomien i det samlede retsvæsen.

Og her var der jo altså ikke meget hjælp at hente fra de borgerlige partier, da vi kom til finansieringen. Det fandt vi så en løsning på med en række andre partier, der gjorde, at vores politiforlig osv. kom til at hænge økonomisk sammen. Den side er der også.

Det kommer ikke først, vil jeg sige til hr. Helge Adam Møller, som jeg sagde det i går i fjernsynet. Det gør det heller ikke i dag, det gør det heller ikke i morgen. For regeringen kommer de retspolitiske principper først, herunder som ét af de allerførste også hensynet til retsfølelsen hos offeret og offerets nærmeste.

Helge Adam Møller (KF):

Nu siger ministeren, at det, der er det vigtigste for regeringen, er – som det fremgik af de første to ord – konsekvens og hurtighed.

Men jeg kan nu konstatere, at der ligger en rapport, der fortæller, hvordan strafudmålingen er i øjeblikket, og hvordan den har udviklet sig. Ministeren synes selv – det har han udtalt både i går i fjernsynet og i dag – at straffniveauet på nogle områder i virkeligheden er for lavt, når det er helt unge, når det er bandevoldtægter, og når det er overfaldsvoldtægt.

Alligevel siger ministeren, at vi nu skal vente et års tid, og at der skal yderligere undersøgelser til. Hvis de nogleord nu skal betyde noget, altså konsekvens og hurtighed, hvorfor fremsætter ministeren så ikke et lovforslag inden for de næste 14 dage, der giver udtryk for, at vi på

dette område ønsker konsekvens og hurtighed? Hvorfor skal der ventes, til der kommer en borgerlig regering om et års tid?

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg skal forbigå det lidt mere polemiske og ønsketænkningen, der lå i den sidste del af hr. Helge Adam Møllers spørgsmål, og så vende mig til hovedspørgsmålet.

Det, der er afgørende for regeringen, er altså konsekvens og hurtighed. Vi har i dag strafferammer på henholdsvis 6 års og 10 års fængsel – 10 år, hvis der er skærpende omstændigheder i en voldtægtsforbrydelse.

Og skærpende kan være, at der er anvendt usædvanlig grov vold, der kan være anvendt redskab og våben, der kan være flere i forening, der kan være tale om ofrets lave alder. Det er en hel masse ting samlet set, der gør, at de skærpende omstændigheder er til stede. Så rykker straffen også op i et højere niveau end det, der er normalniveauet for en fuldblyrdet voldtægtsforbrydelse.

Det, der er afgørende for mig, er, at de sager starter nu. Jeg har aftalt med Rigsadvokaten, at allerede fra i dag sikrer man, at alle sager, der pådømmes i byretterne, kaldes ind til Rigsadvokaten med det formål at gå dem igennem og se, om niveauet ligger for lavt, og for at få dem anket med nedlagt påstand om, at her skal straffen skærpes.

Det er det, der har været mit ønske. Det kan gennemføres allerede nu inden for strafferammer på 6 og 10 års fængsel. Jeg tror ikke, at hr. Helge Adam Møller mener, at man rammer imod loftet på henholdsvis 6 og 10 år. Det har hr. Helge Adam Møller jo aldrig sagt. Hr. Helge Adam Møller har sagt, at niveauet skal være højere, men aldrig op over loftet på 6 og 10 år. Derfor er der rigelig plads inden for de nuværende rammer.

Helge Adam Møller (KF):

Det er korrekt. Der er plads inden for de nuværende rammer, og ministeren siger selv, at § 216, stk. 1, giver mulighed for op til 6 års fængsel og under særlig skærpende omstændigheder, § 2, op til 10 års fængsel.

Så spørger jeg: Kan justitsministeren bare nævne tre tilfælde i hele sidste år, år 2000, hvor der er én eneste dansk voldtægtsmand, der har fået over 3 års fængsel, altså op i den øverste halvdel? Strafferammen gik til 6 år. Kan justitsministeren bare nævne tre tilfælde, hvor man

har fået mellem 3 og 6 år, på trods af at der har været hundredvis af voldtægts ofre?

Justitsministeren (Frank Jensen):

Nej, det kan jeg naturligvis ikke, og derfor siger jeg også, at der hverken for Venstre eller Det Konservative Folkeparti er nogen grund til at komme med forslag om at øge strafferammen derudover, når vi ikke engang når loftet inden for de nuværende rammer. Der er logikken så, at de nuværende rammer er gode nok, og så er det altså anklagemyndighedens opgave at bevise over for retten, at der kan være skærpende omstændigheder, der gør, at man skal op på et højere niveau.

Ønsker Folketinget et lovgivningsinitiativ, uden at der er tale om det? Det, Rigsadvokatens undersøgelse siger, er, at Rigsadvokaten ikke kan anbefale et lovgivningsinitiativ på baggrund af den undersøgelse, for der er altså ikke i praksis sket noget i de sidste 15 år, der kan begrundes det.

Det, Rigsadvokaten siger, er, at der alligevel er tilfælde – det er jeg enig med ham i – hvor niveauet kommer for lavt ned, nemlig i overfaldsvoldtægter, i forsøg på det samme og så dér, hvor de er foretaget af flere i forening. Her er det jo altså så, at det skal ske gennem retssystemet og ikke gennem Folketingssalen, og der er rigelig plads til det, og det er det, regeringen ønsker.

Peter Skaarup (DF):

Med den politik, som regeringen står for på det her område, nemlig voldtægtsforbrydelser og vold i det hele taget, er man med til, at den retsbevidsthed, vi kender her i landet, som er meget intens og hård, bliver undergravet.

I den forbindelse vil jeg godt stille det spørgsmål, vi som politikere meget ofte bliver stillet, nemlig: Er det rimeligt, at Kurt Thorsen og Rasmus Trads dømmes hårdere, end voldtægtsforbrydere bliver dømt? Er det set fra ministerens side en rimelig måde at forvalte retssystemet på? Er det rimeligt ikke at ville stramme op på det?

Så vil jeg også spørge ministeren konkret: Hvad er ministerens egen opfattelse? Kunne vi ikke en gang imellem høre om den, i stedet for at det altid skal skydes til hjørnespark? Der er nu gået et halvt år med at undersøge noget her, som vi fik resultatet af i går, og der skal nu åbenbart gå yderligere et år, inden regeringen ønsker at komme med initiativer.

Her vil jeg så godt spørge ministeren: Er det sådan, at ministeren mener, at når der er tale om, at der er flere om en voldtægt, altså en såkaldt massevoldtægt, skal det betyde øget straf til de pågældende? Er det regeringens opfattelse?

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg må have udtrykt mig usædvanlig uklart under den halve time, der er gået af spørgetimen, hvis det ikke er gået op for hr. Peter Skaarup, at det både er min og regeringens opfattelse, at der skal dømmes hårdere i de her voldtægtssager, hvor strafniveauet ligger for lavt. Svaret er ja. Der skal dømmes hårdere.

I forhold til strafniveauet i sager, der endnu ikke er afgjort ved domstolene, så tilkommer det ikke mig som justitsminister at kommentere det pågældende strafniveau, da sagerne er under anke. Det ved hr. Skaarup, det ved andre medlemmer af Folketinget, og jeg holder mig til de principper, som er gældende for, hvad en justitsminister kommenterer, så længe sagen ikke er endeligt afsluttet ved domstolene.

Sandy Brinck (S):

Det er på baggrund af hr. Peter Skaarups og også lidt hr. Helge Adam Møllers forståelse af, hvad der skal ske nu.

Kan justitsministeren bekræfte, at Rigsadvokatens overvågning ikke er en ny analyse, men faktisk et instrument til handling ud fra et ønske om at hæve strafniveauet?

Justitsministeren (Frank Jensen):

Det kan jeg fuldt ud bekræfte. Det var også det svar, jeg gav hr. Helge Adam møller. Der er ingen grund til at vente på en ny lovgivning. Alleerede i dag, hvor der måtte være sager, der bliver afgjort ved de 82 byretter, vi har i Danmark, vil det blive vurderet, om der i sagen skal nedlægges påstand om skærpelse i landsretten.

Så det er det, der vil foregå allerede fra nu. Det er et handlingsinitiativ, det er ikke et analyseinitiativ, og det er ikke en syltekrug.

Det ærgrer selvfølgelig hr. Peter Skaarup, for hr. Peter Skaarup vil jo så gerne fremstille det sådan. Hr. Peter Skaarup har et generelt problem, som man godt kan have forståelse for. Hr. Peter Skaarup har jo rejst rundt i landet og holdt taler for Dansk Folkepartis vælgere og sagt, at der er sket et skred, domstolene er slatne, og de dømmer ikke hårdt nok i voldtægtssager. Så kommer landets Rigsadvokat, der har haft 215

voldtægtssager inde til analyse, og siger: Det passer ikke, det, de borgerlige politikere har rejst rundt og sagt, nemlig at domstolene dømte mildere i dag, end de gjorde for 10-15 år siden, er ikke rigtigt. Det ærgrer selvfølgelig hr. Skaarup.

Så siger vi fra regeringens side: Det kan godt ske, at der ikke bliver dømt mildere, men der er alligevel sager, som bør dømmes hårdere inden for de rammer, vi har, og det vil ske.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 28

Tom Behnke (FRI):

Mangel på konsekvens i vores retssystem er jo et nøgleord, som går igen, og som også er gået igen i de to foregående spørgsmål.

Det er jo sådan, i hvert fald efter min klare opfattelse, at man må sige, at med den måde, retssystemet kører på i dag, er retssystemet simpelt hen med til at avle kriminalitet, ved at man ikke konsekvent går ind og sanktionerer, når loven bliver overtrådt, men derimod stryger de kriminelle med hårene og siger, fortsæt bare gerningen. Og det er jo ikke hensigtsmæssigt.

Det er jo endnu mere tænderskærende frustrerende, når man så som folketingsmedlem oplever, at domstolene nærmest er sådan en lukket verden, og ligegyldigt, hvad vi siger herinde, og ligegyldigt, hvad vi gør herinde, så vil domstolene ikke rette sig efter den lovgivning, vi bruger, den lovgivning, vi udstikker, og de strafferammer, vi laver.

Et andet element i alt det her, for nu at gå væk fra det, vi lige har talt om, er udeblivelsesdommene. Her har vi igen hørt, at selv om Folketinget har vedtaget, at man skal kunne dømme en gerningsmand, hvis vedkommende er stævnet, men ikke gider at gøre fremmøde i retssalen, hvis det er sådan, at straffen er forudset til at blive maksimalt 30 dage, så vil dommerne heller ikke gøre noget ved det.

Hvad mener ministeren om begrebet udeblivelsesdomme og det, at dommerne nærmest nægter at bruge det instrument?

Justitsministeren (Frank Jensen):

Det er noget, der forarger mig som borger og også som justitsminister. Vi stiller her et rets-samfund til rådighed, et retsvæsen med forsvarere og anklagere, med dommere, med politi,

der er involveret, og så møder den tiltalte ikke op i retten, og når det sker gentagne gange, så er det dybt, dybt forargeligt. Jeg deler fuldt og helt hr. Tom Behnkes opfattelse.

Og så kan man jo opleve, at de samme borgere, der ikke engang benytter sig af den mulighed for at få ret og få afprøvet sagerne, kritiserer samfundet på anden vis for slendrian, og hvad ved jeg.

Det er naturligvis forargeligt, og derfor deler jeg den opfattelse, at der her bør laves en opstramning.

Som hr. Tom Behnke måske har læst om, så forbereder Advokatrådet og Dommerforeningen et initiativ på feltet. Det er jo sådan, som hr. Tom Behnke også fuldstændig korrekt refererede, at der i dag er adgang til at kunne dømmes ved udeblivelse, når straffen kan udmåles til under 30 dage.

Det kan godt ske, at både dommerne og advokaterne mener, at der er problemer i anvendelsen af den nuværende paragraf, men så glæder jeg mig til at se, hvordan de så vil formulere den, så vi kan forholde os til det her i Folketinget.

Jeg er enig i, at der skal ske noget her. Jeg er også enig i, at der måske bør laves en mere udvidet adgang end den på de 30 dage, som vi har i dag. Her afventer jeg og forventer om meget kort tid at få Dommerforeningen og Advokatrådets udspil, og så vil vi se positivt på det.

Tom Behnke (FRI):

Som et af de argumenter, som domstolene og dommerne har benyttet i den her sammenhæng for at sige, at de holder sig tilbage i forhold til at idømme en såkaldt udeblivelsesdom, har de brugt begrebet »retssikkerhed over for den tiltalte«.

Vil justitsministeren ikke godt bekræfte over for mig, at den tiltaltes retssikkerhed på alle mulige måder er tilgodeset, og at den eneste grund til, at man kan bruge den her paragraf, er, at den tiltalte ikke gider at gøre fremmøde efter adskillige stævninger og efter skriftlige og mundtlige meddelelser om, at vedkommende skal gøre fremmøde den og den dato? Vidner har taget fri fra arbejde måske en hel dag for at kunne vidne osv., og så falder sagen til jorden.

Så det argument om retssikkerheden, som dommerne har brugt indtil nu, kan vi ikke få det manet i jorden, sådan så vi i hvert fald her i huset er enige? I forhold til tredelingen af magten må vi prøve at se, hvordan vi får skubbet bud-

skabet over til de andre, som åbenbart ikke vil være en del af det her samfund på godt og ondt.

Mit spørgsmål er også: Ud over at Advokatrådet og Dommerforeningen nu vil snakke sammen, har Justitsministeriet så gjort sig nogle overvejelser? Er der nogle input, vi kan få med i den debat, inden de kommer med deres indstilling?

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jo, vi har gjort os vores overvejelser. Det vil nok føre for langt at gå dem igennem. De er jo af mere juridisk-teknisk karakter.

Jeg tror ikke, at man helt kan udelukke, at både forsvarsadvokaterne og dommerne har en pointe i, at anvendelsen af den nuværende bestemmelse kan give problemer.

Jeg mener ikke, at problemerne alene kan være af retssikkerhedsmæssig karakter. Det er i det hele taget at få taget den i anvendelse, for det er jo sådan, som hr. Tom Behnke ved, at den tiltalte skal have en forsvarer. Forsvareren skal være til stede, for at man kan anvende den nuværende bestemmelse, og her vil forsvareren jo ofte finde argumenter for den manglende tilstedeværelse af den sigtede, den tiltalte, og det i sig selv kan så gøre, at man viger tilbage. Derfor får vi nu syn for sagen, når vi får det her.

Med hensyn til det holdningsmæssige, det principielle, deler jeg fuldt og helt det synspunkt, som hr. Tom Behnke har gjort gældende. Det er det, jeg vil arbejde for, og jeg forventer, når vi får indstillingen her, at vi kan gå ganske hurtigt over scenen i forhold til at komme med et initiativ på feltet.

Tom Behnke (FRI):

På nuværende tidspunkt og inden for den sidste uge til 14 dage har snakken gået om det med retssikkerheden, og snakken har gået på, at man slet ikke bruger den ordning, der er, eller i hvert fald ikke bruger den ret meget.

Tidligere har bl.a. den tidligere formand for Dommerforeningen udtalt, at et af de problemer, der også kunne være, er, at 30 dages udmålt strafferamme måske var for lidt til, at man sådan virkelig for alvor kunne tage mange sager ind og få dem ekspederet og komme videre, så vi får ventelisterne fjernet og sådan noget. Derfor skal jeg her i dag i spørgetimen spørge til justitsministerens holdning til, at man overvejer at vurdere, om vi skal udvide de 30 dage til 3 måneder, for at man ligesom kan favne lidt bredere, så vi kan få ekspederet nogle af disse – jeg er

lige ved at sige – ekspeditionssager, for det er mange af dem jo.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg gentager gerne, hvad jeg sagde tidligere under en besvarelse af et af de tidligere spørgsmål fra hr. Tom Behnke: Jeg er indstillet på at gå ud over de 30 dage i vurderingen af spørgsmålet, og hvis problemet er, at det kun er de 30 dage og kun domme under 30 dage, der kan dømmes som udeblivelsesdomme, så er jeg også indstillet på at gå op.

Jeg vil ikke lægge mig fast på, om det så skal være 3 måneder, men jeg er indstillet på at se fordomsfrit på et højere strafniveau.

Peter Skaarup (DF):

Jamen jeg håber, at regeringen på det her område vil gøre mere for, at vi får dømt nogle flere for udeblivelse, for det er at gøre grin med retssystemet, at man ikke møder op til de retssager, man er medvirkende i.

Jeg vil godt stille ministeren et spørgsmål i forbindelse med et konkret eksempel, som er blevet forelagt mig, hvor en kriminel borger bliver indkaldt til retssagen, men ikke møder op i flere omgange. Her siger man fra anklagers side, at man gerne vil sikre, at den pågældende møder op næste gang, for man vil ikke være til grin og blive ved med at beramme nye retsmøder, og så er den pågældende ikke til stede.

Problemet er så, at pågældende bor på Christiania, og det vil efter politiets oplysninger kræve 60 mand at tage ud til Christiania og få den pågældende anholdt, for hver gang politiet skal vise sig på Christiania, kræver det 60 mand for at kunne få tingene til at fungere og for at have den beskyttelse, der skal til, fra politibetjentenes side.

Her vil jeg så godt spørge justitsministeren: Hvad vil ministeren råde de pågældende, der har denne retssag, til at gøre, for der er ikke ressourcer til at få fat i den pågældende og få vedkommende til retssagen?

Justitsministeren (Frank Jensen):

Igen: Hvis det er begrundet i en bestemt sag, som jeg ikke kender omstændighederne ved, skal jeg både være varsom og også afstå fra at kommentere den konkrete sag.

Men jeg vil sige mere generelt om spørgsmålet, at overalt i Danmark, også på Christiania, på Nørrebro, skal retssamfundet træde i karakter.

Det kan godt ske, at omstændighederne i visse situationer på Christiania kan stille krav om øgede ressourcer, for at retsstaten også her kan træde i karakter, men så har politiet også de tilstrækkelige ressourcer, der gør, at de kan sørge for det.

Er der eksempler på det modsatte, så hører jeg gerne om dem. Er der eksempler på, at man ikke har kunnet hente folk på Christiania, fordi politiet ikke ville stille med det nødvendige beredskab, så er det sager, som jeg gerne hører om, og så vil jeg selvfølgelig tage det op til drøftelse med Københavns Politis ledelse.

Jeg kender ikke eksemplet, men det er sådan og skal være sådan, at i en retsstat skal de retshåndhævende myndigheder også kunne træde ind og træde i karakter overalt i landet.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 29

Peter Skaarup (DF):

Jeg vil godt vende tilbage til den debat, vi havde for nogle minutter siden om voldtægtssagerne.

Det er interessant at høre, at ministeren i dag godt vil være med til højere straf for voldtægt under visse former, og så er det bare, jeg spørger om, hvornår der så sker noget konkret handling, for vi må jo forudsige, at med det arbejde, som ministeren nu har sat i gang for anden gang i forbindelse med de her sager, vil der gå ca. 1 år, inden man har nogle resultater i land med hensyn til, hvordan det nu foregår rundt omkring i byretterne.

Så vil der igen gå noget tid, hvor regeringen skal overveje, hvilke forslag den på den baggrund måske vil fremsætte. Vi har jo endnu ikke fået nogen lovning på, at der bliver fremsat forslag. Og så må man forvente, at vi er fremme ved marts, april, maj år 2002, altså et tidspunkt, hvor den nuværende regering, i hvert fald i den udformning, den har nu, ikke sidder der længe.

Det betyder for mig at se, at der går alt for lang tid. Hvis der bliver begået voldtægt i morgen og i overmorgen og om 1 år, så vil reglerne ikke være ændret. Så vil der ikke være sket opstramninger. Derfor er det, jeg spørger ministeren: Hvornår forventer regeringen reelt, at opstramningerne kommer til udtryk?

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg synes, det er en uskik, at man som medlem af det høje Ting under en siddende regering forudskikker resultatet af et kommende valg, især er det en mangel på respekt for vælgerne. Men nu er der på den anden side så mange, der har forudset resultatet, så det er lige før, vi kunne få opfattelsen af, at man ikke engang mener, det er nødvendigt at spørge vælgerne for at få skiftet den nuværende regering ud.

Jeg er glad for, at hr. Skaarup giver mig anledning til at svare endnu en gang: Der kommer ikke til at gå et år. De sager, der bliver pådømt ved byretterne i den nærmeste fremtid, er sager, hvor det vil blive vurderet, om der skal nedlægges påstand om skærpelse, og de sager vil så blive anket til landsretten, sådan at vi kan få landsrettens ord for, om der er grundlag for at skærpe de nugældende strafferammer på henholdsvis 6 og 10 år.

Det er, hvis hr. Skaarup vil høre efter, hvad jeg siger, altså ikke en analyse, det er ikke en undersøgelse, det er en konkret handling om nu at tage hver eneste voldtægtssag og vurdere, om anklagemyndigheden skal nedlægge påstand om at få skærpet straffen. Så hr. Skaarup skal ikke gå og vente på det; hr. Skaarup kan følge det her løbende.

Når vi forhåbentlig kan få reduceret antallet af voldtægtssager, og jeg tror, vi har det fælles mål, er det min bestræbelse, at hvis de alligevel begås, må det vurderes, om der skal ske skærpelse.

Her bakker regeringen op om anklagemyndighedens ønske om at se de sager, hvor udmålingen i dag for lav, anket med påstand om skærpelse.

Jeg har peget på nogle områder – overfaldsvoldtægter, forsøg på overfaldsvoldtægter, og hvor voldtægten er sket af flere i forening – hvor anklagemyndigheden skal have en skærpet opmærksomhed på, om straffen også afspejler den ekstreme grovhed, nogle af de sager også er omgærdet af.

Peter Skaarup (DF):

Nu siger justitsministeren, at vi kan forvente en skærpelse allerede nu; måske allerede i morgen eller i overmorgen vil der ske en skærpelse.

Det, som jeg hører justitsministeren sige, er, at efter at der så er faldet en dom ved byretten, vil man tilskynde til, at den slags sager bliver anket til landsretten. Men hvad er det, der får ministeren til at tro, at en retfærdig domstolsafgørelse,

der følger de strafferammer, vi hele tiden har haft, skulle medføre en skærpelse ved landsretten? Det kræver trods alt, at der kommer en dom ud af det, der skærper straffen, det er jo ikke nok, at man appellerer den pågældende sag.

Derfor vil jeg godt spørge ministeren: Hvorfor er ministeren pludselig så optimistisk, for det kræver trods alt, at der afsiges en dom, der betyder en skærpelse.

Så vil jeg godt spørge ministeren i forbindelse med de sager, der er her nu, om ministeren ikke kan se også i relation til det svar, der blev givet på hr. Svend Aage Jensbys spørgsmål, at det bedste signal, vi kan give, hvis vi ønsker det, som ministeren åbenbart også ønsker nu, nemlig en skærpelse, er at hæve strafferammerne.

Altså hvorfor er det et fyord hos ministeren at forhøje strafferammerne med 2 eller 3 eller 4 år?

Justitsministeren (Frank Jensen):

Det er regeringens målsætning at have en konsekvent og hurtig retspolitik og en retspolitik, hvor straffen også afspejler grovheden af den kriminalitet, der er begået.

Det er derfor, vi har aftalt med Rigsadvokaten, at hver eneste sag nu skal ind omkring Rigsadvokaten, indkaldes af Rigsadvokaten, så man kan vurdere, om der skal ske en anke af sagen med påstand om, at straffen skal skærpes. Retsystemet fungerer sådan, at så går man til landsretten. Før man så landsrettens ord for, at den her straf ligger på det rigtige niveau, mens anklagemyndigheden stadig væk mener, at den skal skærpes, søger man så Procesbevillingsnævnet om at få en tredjeinstansprøve, dvs. i Højesteret.

Det er vejen frem. Når vi har nogle strafferammer på henholdsvis 6 og 10 år, som jo altså er betydeligt højere end der, hvor praksis ligger i dag, så er der rigelig plads til, at der kan ske en øgning af strafsærpelsen inden for de givne rammer.

Det er altså ikke et folketingsanliggende i dag, det er et anliggende for domstolene, det er den vej, regeringen har valgt at gå i denne sag.

Der kan være andre spørgsmål, hvor der er sket et skred i udmålingen, hvor man så ønsker at involvere Folketinget. Det har vi ikke fundet i denne sag, fordi der ikke er sket en generel nedsettelse af straffeniveauet, men alligevel er der sager, der også springer i øjnene på mig og påvirker min retsfølelse og regeringens retsfølelse, og hvor der skal ske en vurdering af anke-

spørgsmålet med påstand om eventuel skærpelse af straffen.

Det er den vej, vi går nu, kan jeg sige til hr. Peter Skaarup, det er den handling, vi sætter bag ordene. Det er det, vi gør.

Peter Skaarup (DF):

Jeg synes godt, man kan undre sig over den logik, som regeringen nogle gange kører frem med i de her sager. Vi ser gang på gang, at hvis borgerlige politikere, herunder Dansk Folkeparti, kommer og siger, at nu vil vi godt have nogle højere strafferammer, at vi mener, det er vigtigt, at domstolene dømmes hårdere, så kommer regeringen og siger. Nej, det er forfærdeligt, der er nogle politikere, der blander sig i, hvad domstolene gør.

Men alligevel ser vi altså, at ministeren nu har givet ordre til, at alle domme i voldtægtssager afsagt af underretterne, byretterne, skal appelleres til landsretterne og om nødvendigt til Højesteret. Er det ikke lige så vel en påvirkning af domstolene?

Når vi så ser, at den påvirkning kommer, er det så den rigtige påvirkning? Det har jeg svært ved at se, for den eneste påvirkning, der sker, er, at man får appelleret de byretsafgørelser, som man er utilfreds med, til landsretterne. Men det er jo ikke nogen garanti for, at strafniveauet bliver højere.

Den eneste garanti, man kan give for, at strafniveauet kan komme højere op, er at indføre minimumsstraffe for voldtægt, og det forstår jeg ikke at ministeren ikke vil være med til, for det er den eneste vej frem, hvis man reelt skal give nogle signaler, der ikke er til at misforstå.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg har aldrig sagt, og jeg tror heller ikke, hr. Skaarup nogen sinde kan føre bevis for, at vi har sagt, at ethvert folketingsmedlem ikke har sin frie ret til at ønske, at strafferammerne skal være højere i en række af de bestemmelser, ja, måske i hele straffeloven. Det tilkommer naturligvis ethvert folketingsmedlem, enhver borger at have det som et mål, som et ønske og som en politisk målsætning.

Vejen er så, og det har hr. Peter Skaarup jo fuldstændig ret i, at fremsætter man et lovfor-slag her i Tinget, så kan man få øget strafferammerne, og så skal domstolene naturligvis afspejle det i praksis.

Nu er det sådan, at vi har strafferammer for voldtægt på 6 år og 10 år under skærpende om-

stændigheder, så der er rigelig plads inden for de nugældende rammer, til at der kan ske skærpelse. Rigsadvokaten har indstillet, at de skærpelser, der skal ske, skal ske ved, at man anker sagerne til landsretterne og i givet fald muligvis også til Højesteret efter at have søgt Procesbevillingsnævnet om det. Så får vi en praksis ved domstolene med grundlag i de eksisterende paragraffer. Det er det, der er regeringens målsætning.

Vi ønsker, at de sager, der i dag ender udmålt på et for lavt strafniveau, skal vurderes af den overordnede domstol, men inden for de strafferammer, der er i dag, hvor der er rig plads til at skærpe på de områder, hvor straffen i dag udmåles for lavt.

Formanden:

Hr. Peter Skaarup, sidste omgang.

Peter Skaarup (DF):

Jeg vil godt spørge ministeren, om ministeren er enig i, at det initiativ, regeringen nu har taget, ikke er nogen garanti for, at der kommer højere straffe. Er ministeren enig i det?

Mit andet spørgsmål skal være: Hvis det initiativ, regeringen har taget, ikke vil medføre højere straffe, det er der som sagt ikke nogen garanti for, vil regeringen så, når året 2001 er omme, fremsætte lovforslag, der betyder, at strafferammerne bliver øget generelt for voldtægt, og vil regeringen også være med til på det pågældende tidspunkt at indføre minimumsstraffe for voldtægt?

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg har tilkendegivet, at nu handler vi, og derefter handler anklagemyndigheden. Så hører vi fra Rigsadvokaten, hvordan det så er gået. Viser det sig, som hr. Peter Skaarup så forudser i sin mørkeste stund, at det her ikke fører til en skærpelse i de sager, hvor der i dag ikke er en sammenhæng mellem grovheden i kriminaliteten og straffens udmåling, er det klart, og det har jeg tilkendegivet, at så er vi naturligvis indstillet på igen at se på, om der så skal ske en involvering af Folketinget.

Men jeg er fuld af fortrøstning. Når Rigsadvokaten sætter handling bag ordene og vi ser, at sagerne bliver vurderet af Rigsadvokaten til tilbagesendelse til anklagemyndigheden ude lokalt med påstand om, at der skal ske en skærpelse ved landsretten, så vil det også afspejle sig i

den retspraksis, der udvikles ved domstolene. Jeg er fuld af fortrøstning.

Skulle jeg ikke få ret, men skulle hr. Skaarup få ret, så er det sådan, at Folketinget, lovgiver, altid har fat i den lange ende og kan skride til lovgivning om skærpe af strafferammerne.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Tredje behandling af lovforslag nr. L 58: Eksportråds virke.

Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen). (Fremsat 24/10 2000. Første behandling 2/11 2000. Betænkning 7/12 2000. Anden behandling 9/1 2001).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 98 stemmer (S, V, KF, SF, DF, CD, RV, KRF, FRI, Mogens Andreasen (UP) og Frank Dahlgaard (UP)) mod 3 (EL).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Forespørgsel nr. F 20:

Forespørgsel til statsministeren og økonomiministeren:

»Vil regeringen redegøre for, hvor den mener, grænsen bør gå for ministres brug af statens penge og embedsmænd til fremme og markedsføring af bestemte politiske temaer og budskaber?«

Af Frank Dahlgaard (UP).

(Forespørgslen anmeldt 21/11 2000. Fremme af forespørgslen 28/11 2000).

Begrundelse

Frank Dahlgaard (UP):

I de senere år og måske også årtier er der sket et skred i embedsstanden og i, hvordan embedsstanden agerer i forhold til det politiske liv og samfundet, et skred, der har gjort, at embedsmænd er blevet mere politiserende, måske fordi de er blevet trukket ind i det af ministre, og det har affødt den situation, som ligger til grund for denne her forespørgsel. Det her er ikke tænkt som en forespørgsel, der skal dreje sig om en bestemt pjece i forbindelse med eurokampagnen. Det er tænkt som en generel debat om, hvor grænserne går, og hvor grænserne bør gå for en regerings, for ministres brug af embedsmændene.

Jeg kan nævne en række eksempler, der ligger til grund for denne forespørgsel, bl.a. denne task force, der blev nedsat i 1997 af en departementschef i Erhvervsministeriet. Der kører nu en retsag ved Østre Landsret om den sag. Departementschefen sendte et brev ud, hvor han opfordrede sine medembedsmænd til at skyde al kritik i aviserne om Amsterdamsagen ned.

Vi har haft europjecen; vi har også haft en pjece fra regeringen om fremtidens mønt; vi har haft embedsmænd, der har ringet til vismændenes sekretariat og truet med, at der ikke var fremtid og job i centraladministrationen; vi har finanslovpjecer og Danmark som foregangsland-publikationsserien, som har fået et politisk præg, men embedsmændene står bag og har lavet dem.

Vi har sagen om en idé til en annonce, vismandsannoncen, der blev til oppe i Statsministeriet; vi har disse folkehøringer, der er sat i gang fra regeringens side, og hvor man har inddraget embedsmænd i Finansministeriet, og ifølge pressen skulle de nu flygte, fordi de opfat-